

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΚΑΙΟ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΖΩΗ
ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ε. ΓΙΑΓΚΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

2310 996675 – 2310 996677(fax)

e-mail: giagou@past.auth.gr

Γραφείο: 310 (3ος Όροφος)

ΒΙΟ-ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Γεννήθηκα στη Βάσα Κουλιανίου Κύπρου το 1957. Διαμένω στο Αγγελοχώρι Θεσσαλονίκης. Είμαι έγγαμος και πατέρας έξι παιδιών.

ΣΠΟΥΔΕΣ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1991 ανακηρύχθηκα διδάκτορας του Τμήματος Ποιμαντικής του Α.Π.Θ. με θέμα διατριβής: *«Νίκων ο Μαυρορείτης. Βίος – συγγραφικό έργο – κανονική διδασκαλία»*.

1984 - 1986 παρακολούθησε μεταπτυχιακά μαθήματα στο Pembroke College, Oxforde.

1980 - 1982 παρακολούθησα τον μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών στον πρακτικό κλάδο της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Σπούδασα στη Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ. και το 1979 έλαβα το πτυχίο με βαθμό «άριστα» (9.17).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

2007 - έως σήμερα Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα.

2002 - 2007 Αναπληρωτής Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα.

1996 - 2002 εξελέγη Επίκουρος Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα.

1991 - 1996 Λέκτορας του Τμήματος Ποιμαντικής της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. με γνωστικό αντικείμενο «Πηγές Κανονικού Δικαίου».

1980 Διορίστηκε στην έδρα του «Κανονικού Δικαίου και Ποιμαντικής» της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. ως Επιστημονικός Συνεργάτης του Τομέα «Δίκαιο, Οργάνωση, Ζωή και Διακονία της Εκκλησίας».

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ (2018 - 2021).

Πρόεδρος του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας (2013-2015).

Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας (2011-2013)

Από το 2009 μέχρι και σήμερα είμαι σύμβουλος προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού.

Τα ακαδημαϊκά έτη: 2003 – 2004, 2013 – 2015 και 2018 - 2021 διετέλεσα συγκλητικός ως εκπρόσωπος και Πρόεδρος του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας και ως Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ.

Από το 2003 μέχρι το 2015 ήμουν μέλος της επιτροπής αναγνώρισης τίτλων πανεπιστημίων του εξωτερικού (ΔΟΑΤΑΠ) του κλάδου Θεολογίας.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2003-2004, 2005-2006, 2006-2007 και 2009-2010 ήμουν Διευθυντής του Τομέα Δίκαιο, Οργάνωση, Ζωή και Διακονία της Εκκλησίας.

Συμμετοχή επί σειρά ετών στην τριμελή επιτροπή παραλαβής υλικού και προμηθειών του Τομέα Δίκαιο, Οργάνωση, Ζωή και Διακονία της Εκκλησίας του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

Πρόεδρος της Επιτροπής για την Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Διδάσκω αυτοδύναμα, σε συνδιδασκαλία ή κατ' ανάθεση, τα εξής:

1. Κανονικό Δίκαιο Ι. Πηγές και Γενικό μέρος, στο Δ' Εξάμηνο.
2. Εκκλησία και Σύγχρονος Κόσμος (Σεμινάριο) στο Δ' εξάμηνο.
3. Η συμβολή του Αγίου Όρους στο Κανονικό Δίκαιο, στο χειμερινό εξάμηνο.
4. Η Κανονική τάξη των Μυστηρίων, στο εαρινό εξάμηνο.
5. Πηγές Κανονικού Δικαίου, στο Α' Εξάμηνο του ΠΜΣ: «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός».
6. Ο Συνοδικός Θεσμός, στο Β' Εξάμηνο του ΠΜΣ: «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός».
7. Σύγχρονα θέματα Ποιμαντικής Διακονίας, Κανονικού Δικαίου και Θείας Λατρείας. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις (Σεμινάριο), στο Β' Εξάμηνο του ΠΜΣ: «Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός».
8. Θεσμοί και Δίκαιο του Αγίου Όρους, στο Α' Εξάμηνο του ΠΜΣ: Σπουδές στην Ιστορία, την πνευματικότητα, την τέχνη και τη μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους.
9. Η λειτουργική παράδοση και ζωή στο Άγιο Όρος: θεωρία και πράξη (Τυπικά, Διατάξεις, Συλλογές, Χειρόγραφα), στο Β' Εξάμηνο του ΠΜΣ: Σπουδές στην Ιστορία, την πνευματικότητα, την τέχνη και την μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους.

10. Εκκλησιαστικοί θεσμοί και προσκυνηματικός τουρισμός. Προορισμοί με ειδικό προσκυνηματικό ενδιαφέρον: Καστοριά, Μετέωρα, Πάτμος, στο Β' Εξάμηνο του ΔΠΜΣ: Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Μέλος της Εταιρείας Δικαίου των Ανατολικών Εκκλησιών, (Society for the Law of the Eastern Churches), έδρα Βιέννη.

Μέλος της συντακτικής επιτροπής του ισχύοντος Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας Κύπρου (2010).

Μέλος της συντακτικής επιτροπής Σχεδίου Καταστατικού Χάρτη της Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας.

Μέλος Επιτροπής για την κατάρτιση Σχεδίου Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Ουκρανίας.

Μέλος Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό της εκκλησιαστικής νομοθεσίας περί τους οικογενειακούς θεσμούς στην Ιορδανία.

Μέλος Επιτροπής για τη σύνταξη Κανονισμού λειτουργίας των εκκλησιαστικών δικαστηρίων στις Μητροπόλεις των Δωδεκανήσων.

Σύμβουλος του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων επί των Νομοκανονικών ζητημάτων.

Μέλος των Συνοδικών Επιτροπών της Εκκλησίας της Κύπρου: 1. Επί των νομοκανονικών ζητημάτων (2011 μέχρι σήμερα) 2. Επί της Λατρείας (2011 – 2016) και 3. Επί της θεολογικής παιδείας και επιμορφώσεως του κλήρου (2011 μέχρι σήμερα).

Συντάκτης (30 περίπου) γνωμοδοτήσεων για κανονικές υποθέσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου, του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και της Εκκλησίας της Κύπρου.

Εκπρόσωπος του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στο διμερή διάλογο της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τη Ρωμαιοκαθολική (2015 μέχρι σήμερα).

Μέλος της Γραμματείας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας, Κρήτη 2016.

Μέλος της Ειδικής Διορθόδοξης Επιτροπής για την επιμέλεια και την επικαιροποίηση των προσυνοδικών κειμένων της Β' και Γ' Πανορθόδοξης Διάσκεψης, Γενεύη 1982 και 1986 αντίστοιχα.

Αντιπρόσωπος του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στην Δ' και Ε' Προσυνοδική Διάσκεψη (2009, 2015)

Μέλος της Αντιπροσωπείας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στις Συνάξεις Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (Γενεύη – Ιανουάριος 2016 και Κρήτη – Ιούνιος 2016).

Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών (2018 μέχρι σήμερα).

Μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών (2017 μέχρι σήμερα).

Μέλος της επιστημονικής Επιτροπής εκδόσεων των συγγραμμάτων Αγίου Νεοφύτου Εγκλείστου (κριτικό κείμενο – νεοελληνική μετάφραση – εισαγωγή – σχόλια).

Μέλος συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών (Θεολογία 2009 – 2011 και Πνευματική Διακονία 2009 μέχρι σήμερα).

Γενική επιστάσια και επιμέλεια της Σειράς Βιβλιοθήκη Ελλην. Νομοκανόνων της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (2019 και εντεύθεν).

Μέλος της επιστημονικής Επιτροπής εκδόσεως του τιμητικού τόμου: Αρχονταρίκι. Αφιέρωμα στον Ευθ. Ν. Τσιγαρίδα, Αθήνα 2021.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Πηγές του Κανονικού Δικαίου με ιδιαίτερη έμφαση στη μελέτη της χειρόγραφης νομοκανονικής γραμματείας.

Σχέσεις Λατρείας και Κανόνων.

Σχέσεις Αγιολογικής παράδοσης με την κανονική γραμματεία.

Σύγχρονη Καταστατική Νομοθεσία.

Μοναχικοί Θεσμοί.

Συνοδικός Θεσμός.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

A. Μονογραφίες και άρθρα

Το όρια της Εκκλησίας: το κανονικό πλαίσιο στην προοπτική των εσχάτων, στο: Κείμενα και Μελέτες 3. Αμητός τόμος στη μνήμη του Χαράλαμπου Στεργιούλη, Θεσσαλονίκη 2023 (υπό δημοσίευση).

2. Το Κανονικό Δίκαιο από κέντρο της βυζαντινής αυτοκρατορίας στην περιφέρειά της. Οι περιπτώσεις του Νίκωνα Μαυρορείτη και Νεοφύτου Εγκλείστου, Κληρονομία (forthcoming).

3. Ο ρόλος της Εκκλησίας στους αγώνες της Κύπρου. Συνοπτική επισκόπηση, φίλων δώρημα τω καθηγητή Αθανασίω Ε. Καραθανάση, Θεσσαλονίκη 2022, 121 – 128.

4. Χαράλαμπος Στεργιούλης (1970 – 2021), Θεσσαλονικά Μελετήματα II (2021) 274 – 285.

5. Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Πραγματικότητα και προοπτική, στο: Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας. Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα, τ. Α΄, Θεσσαλονίκη 2021, 213 – 225.

6. «Χρήσεις» κυπριακών αγιολογικών κειμένων από τον Νίκωνα Μαυρορείτη. Αποτύπωση φορμαλισμού και προσήλωσης στην παράδοση, Κυπριακή Αγιολογία, Πρακτικά Β΄ Διεθνούς συνεδρίου, Αγία Νάπα – Παραλίμνι 2021, 174 – 190.

7. Προοίμιο (ρ. 19 – 79) στο Χ. Β. Στεργιούλη, Νεομάρτυρες από την σκλαβιά στον ουρανό, Αθήνα 2021.

8. Αλληλογραφία Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτη και Δωροθέου Βουλησμά. Το Πηδάλιον και οι «περιπέτειες» του, Αγία Νάπα 2020, 500.

9. Εισαγωγή με τίτλο: Pidalion pravila pravoslavnojcerkvi s tolkovanijem, στην πρώτη μετάφραση του Πηδαλίου στα Ρωσικά, Αικατεριμπουργκ 2019, τ. Ι, 1 – 139.

10. Προλογικό σημείωμα (σ. Ι – XI), Γρηγόριος Παλαμάς, Ενολογικές ελλάψεις της βυζαντινής χριστιανικής Φιλοσοφίας. Ποσαχως η θεία ένωσις και διάκρισις, Εισαγωγή – Μετάφραση Χρ. ΑΘ. Τερέζης, [Βυζαντινοί Συγγραφείς 22], εκδ. Ζήδρος, Θεσσαλονίκη 2019.

11. Προλογικό σημείωμα (σ. ΙΧ – Χ) στο: Ιων. Χρ. Θεοδωρίδη, Ευρετήριο στους ερμηνευτές των ιερών κανόνων της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Θεσσαλονίκη 2019, 801.
12. Η αναζήτηση της γνησίας κανονικής παράδοσης από τους αγιορείτες κανονολόγους του ΙΗ' αιώνα, στο: Περί Κύκκου Μαρτυρία. Αφιερωματικός τόμος προς τιμή του Μητροπολίτη Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρου, Λευκωσία 2019, 602 – 611.
13. Χαιρετισμός, στο: Περί Κύκκου Μαρτυρία. Αφιερωματικός τόμος προς τιμή του Μητροπολίτη Κύκκου και Τηλλυρίας Νικηφόρου, Λευκωσία 2019, 67 - 71.
14. Εισοδικόν των επιστημονικών υπευθύνων της σειράς BEN της Αποστολικής Διακονίας, τ. 1, Αθήνα 2019, 27 – 36.
15. Ο γάμος μετά τη χειροτονία, Σύναξη 142 (2017) 48 – 58.
16. Νέα στοιχεία για τρία έργα του Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτη, Μωϋσέως ωδή. Αφιερωματικός τόμος προς τιμή του μακαριστού Γέροντος Μωϋσέως του Αγιορείτου, Άγιον Όρος 2017, 636 – 646.
17. Μέγας Φώτιος και Νικόδημος Αγιορείτης: Η συμβολή τους στην αποτύπωση του κανονικού συνειδότης, Θεολογία 88, 1 (2017) 175 – 203. 5
18. Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η πορεία προς το όραμα, Θεολογία 87, 1 (2016) 178 – 193.
19. “Οικονομία According to St. Nicodemus the Hagiorite, ”Kanon XXIV: Oikonomia, Despensatio et Aequitas Canonica (2016) 45-51.
20. Η εκκλησιαστική μαρτυρία του Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασιλείου, Πνευματική Διακονία 23 (2016), Αγία Νάπα – Παραλίμνι 2016, 90-93.
21. Η ρασοφορία των αρχαίων μοναχών. Η μαρτυρία των πηγών για τον δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα της. Σχόλιο στην αθωνική πράξη, Αθωνικά τετράδια, τεύχ. 2 (2015) 23 – 34.
22. Κανονικές μαρτυρίες στους βίους Κυπρίων Αγίων [Σπυρίδωνος Τριμυθούντος, Επιφανίου Κωνσταντίας, Ιωάννη Ελεήμονος], Κυπριακή Αγιολογία Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου, Αγία Νάπα – Παραλίμνι 2015, 170 - 186.
23. “Fundamental Principles of the New Charter of the Orthodox Church of Cyprus,”Kanon XXIII: Particular Law (2014) 165-177.
24. Η συγχώρηση στα κανονικά κείμενα, Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Η συγχώρηση (επιμ.) Σταύρος Ζουμπουλάκης, Αθήνα 2014, 238 – 266.
25. Θεολογία και σύγχρονη εκκλησιαστική ζωή σε συνεργασία με τους: Πρωτ. Αθ. Γκίκα, Μ. Βάντσο, Κ. Κωτσιόπουλο, Δ. Νικολακάκη, Γ. Γκαβαρίνα, Θεσσαλονίκη 2014, 600.
26. Η γυναίκα στη δημόσια λατρεία του Θεού, Σύναξη 126 (2013), 4 – 20.
27. “From the ‘Untestified’ to ‘Instituted’ Liturgical Practice: The Quest of Nikon of the Black Mountain,” in: Studies on the Liturgies of the Christian East. Selected Papers of the Third International Congress of the Society of Oriental Liturgy, Volos, May 26-30, 2010, B. Groen, S. Hawkes Teeples and S. Alexopoulos (eds.), Eastern Christian Studies 18, Leuven: Peeters Publishers, 2013, 297 -305.
28. Από την «αμάρτυρον» στην «ένθεσμον» λειτουργική πράξη. Η αναζήτηση του Νίκωνα Μαυρορείτη. Γηθόσουνον σέβασμα. Αντίδωρον τιμής και μνήμης εις τον μακαριστόν καθηγητήν της Λειτουργικής Ιωάννην Μ. Φουντούλην (+2007), τ. Α΄, Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 319 – 351.

29. Το συνειδός περί της κανονικότητας κατά τον Άγιο Επιφάνιο Κωνσταντίας στο: Άγιος Επιφάνιος Κωνσταντίας, Πατήρ και Διδάσκαλος της Ορθόδοξης Καθολικής Εκκλησίας, Πρακτικά Α΄ συνεδρίου, Αγία Νάπα – Παραλίμνι 2012, 163 – 184.

30. «Από του νυν... εάν τις μαρτυρήση ως νεκρός να μνημονεύηται και μη ως Άγιος». Μια νέα προσέγγιση της κανονικής αντιμετώπισης των αγωνιστών για την ελευθερία, Παύλεια ΙΗ΄ 2012, 85 – 97.

31. Πρόλογος (ρ. VII – XIII), στο Αρχιμ. Αιμιλιανού, Σιμωνοπετρίτου, Νηπτική Ζωή και Ασκητικοί Κανόνες. Ερμηνεία στους οσίους πατέρες Αντώνιο, Αυγουστίνο και Μακάριο, Αθήναι 2011.

32. Άγιος Μακάριος Νοταράς, Αρχιεπίσκοπος Κορίνθου. Βίος – Θαύματα – Ασματική Ακολουθία κ.λ., Θεσσαλονίκη 2011, 138.

33. Θεμελιώδη κανονικά ζητήματα στο νέο καταστατικό χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου (2010). «Εις Μαρτύριον τοις Έθνεσι», Τόμος Χαριστήριος Εικοσαετηρικός εις τον Οικουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαίων (2011), 129-144.

34. Ο πλουραλισμός της κανονικής παράδοσης, Σύναξη 119 (2011) 5 – 16. 6

35. Ερμηνείαι των Δεσποτικών εντολών. Η σχέση δυο ομότιτων έργων, του αγίου Νεοφύτου Έγκλειστου και του Νίκωνος Μαυρορείτη, Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος. Ιστορία – Θεολογία – Πολιτισμός, 22 – 26 Απριλίου 2009, Πάφος – Κύπρος 2010, 277 – 296.

36. Η «κατάθεση» της Εκκλησίας για την Παιδεία, Πνευματική Διακονία 3 (2009), Αγία Νάπα – Παραλίμνι 2009, 31-33.

37. Χριστοφόρου Προδρομίτη Κανονικόν, Θεσσαλονίκη 2009, 222* + 530.

38. Ερμηνευτικός σχολιασμός στον 68ο αποστολικό κανόνα από τους συγγραφείς του Πηδαλίου και τον Χριστοφόρο Προδρομίτη. Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, 13 (2008) 69 – 93.

39. Πηγές του εκκλησιαστικού – ποινικού δικαίου. Με σχόλια και βιβλιογραφία Θ. Ξ. Γιάγκου – Γ. Πουλή, Θεσσαλονίκη 2007, ρ. 478.

40. Κανόνες και διατάξεις περί του ναού. Βυζαντινή Αρχιτεκτονική και λατρευτική πράξη. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θέμα: Βυζαντινή Αρχιτεκτονική και λατρευτική πράξη, Θεσσαλονίκη 2006, 20 - 26.

41. Κανόνες και Λατρεία, Θεσσαλονίκη 2006, ρ. 459. (Serbian translation: Kanoni I Bogosluzenje, Belgrade 2011).

42. Η εορτή του αγίου Γρηγορίου Παλαμά και η τιμή του στην Ιερά Μονή Βλατάδων. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου με θεματική: Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Η Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων, Θεσσαλονίκη 2005, 73 - 83.

43. Η συμπροσευχή με τους ετεροδόξους. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου με θεματική: Ορθόδοξη Θεολογία και Οικουμενικός διάλογος, Θεσσαλονίκη 2005, 143 - 153.

44. Η στάση των Ιερών Κανόνων έναντι των αιρέσεων. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Οικουμενισμός. Γένεση - προσδοκίες – διαψεύσεις, Θεσσαλονίκη 2004.

45. Η κουρά μετά τη χειροτονία. Η εφαρμογή του β΄ κανόνα της συνόδου της Αγ. Σοφίας 879/880, Σύναξις ευχαριστίας. Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού (2003), 365-390.

46. Λεξιονάρια και Θεσσαλονικείς άγιοι. Καταγραφή της λειτουργικής και κανονικής τάξεως για την τιμή των αγίων. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με

Θεμεταική: Χριστιανική Θεσσαλονίκη - Θεσσαλονίκεις άγιοι. Ιερά Μητρόπολη Βλατάδων, Θεσσαλονίκη 2003.

47. Ισαάκ μοναχού, Νομοκάνον Πρόχειρον, Θεσσαλονίκη 2003, ρ. 213.

48. Τάξη χειροτονίας και ενθρονίσεως του Ευθυμίου Μητροπολίτη Βεροαίς (ΙΔ' αι.) κατά το κώδικα Γρηγορίου 39. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Χριστιανική Θεσσαλονίκη: Από τη δεύτερη στην τρίτη χιλιετία. Ιερά Μονή Βλατάδων, Θεσσαλονίκη 2000.

49. Το Πηδάλιον σε σχέση με παλαιότερες νομοκανονικές συλλογές. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης και η ανατολική πνευματικότητα, Bose, Τορίνο Ιταλίας 2000.

50. Οι επιστολές του αγίου Μακαρίου Νοταρά προς την οικογένεια του Νεομάρτυρος Θεοδώρου του Βυζαντίου. Κείμενο στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου με θεματική: Ο Νεομάρτυς Θεόδωρος ο Βυζάντιος πολιούχος Μυτιλήνης, Ιερά Μητρόπολη Μυτιλήνης 2000, 549 – 562. 7

51. Τρεις Παρακλητικοί κανόνες εις τον Νεομάρτυρα Θεόδωρον τον Βυζάντιον. Κείμενο στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου με θεματική: Ο Νεομάρτυς Θεόδωρος ο Βυζάντιος πολιούχος Μυτιλήνης, Ιερά Μητρόπολη Μυτιλήνης 2000, 473-522.

52. Ο άγιος Μακάριος Κορίνθου και ο Νεομάρτυς Θεόδωρος ο Βυζάντιος. Εισηγήση – Ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο και στα Πρακτικά αυτού με θεματική: Ο Νεομάρτυς Θεόδωρος Βυζάντιος πολιούχος Μυτιλήνης, Ιερά Μητρόπολη Μυτιλήνης 2000.

53. Il "Pedalion" in rapporto con le antiche raccolte canoniche . Nicodemo I' aghiorita e la filocalia, Bose, Τορίνο Ιταλίας 2000, 223 - 241.

54. Ο κύκλος των εορταζομένων αγίων και οι Κύπριοι άγιοι. Προσέγγιση της τάξεως με βάση τους κανόνες και τα Λεξιονάρια. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: 2000 χρόνια Χριστιανισμού στην Κύπρο, Λευκωσία Κύπρου 2000.

55. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλειστού Συγγράμματα, τ. Γ', Πανηγυρική Α' (Λόγοι 16 – 30), Ιερά Μονή Αγίου Νεοφύτου Κύπρου, Πάφος 1999.

56. Το βάπτισμα και ο τρόπος αποδοχής των αιρετικών και των σχισματικών. Ανακοίνωση σε συνέδριο με θεματική: Το Άγιον Βάπτισμα, Ιερά Μονή Πεντέλης - Αθήνα 1999, 406 – 441.

57. Η απόδοση των βεβηλωθέντων ναών στη λατρεία. Η πράξη μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης (1912), Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, τόμ. 82 (1999) 137 - 153.

58. Η Κανονική Παράδοση περί της Θείας Λειτουργίας. Κριτικά Σχόλια. Η Θεία Λειτουργία (εισηγήσεις, πορίσματα ιερατικού συνεδρίου της Ιεράς Μητροπόλεως Δράμας), Δράμα 1998, 29 - 54.

59. Η επίδραση του έργου του αγίου Αθανασίου Αθωνίτη στον Ορθόδοξο Μοναχικό κόσμο. Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Άγιον Όρος - υπερχιλιετής πνευματική ακτινοβολία, Θεσσαλονίκη 1997, 254 - 288.

60. Προσεγγίσεις στην Κανονική Διδασκαλία περί Γάμου. Το ιερόν μυστήριον του γάμου (χρονικόν, εισηγήσεις, πορίσματα, ιερατικού συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Δράμας), Δράμα 1997, 115 - 144.

61. Εκκλησιολογικά σχόλια στο Τυπικό του Γρηγορίου Πακουριανού . Ανακοίνωση σε Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Χριστιανική Μακεδονία - Ο κόσμος

της Ορθοδοξίας στη χερσόνησο του Αίμου και στην Καυκασία στο παρελθόν και το παρόν. Ο ρόλος της Χριστιανικής Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 1997, 226 – 250.

62. Κανονικολειτουργικά Ι, Θεσσαλονίκη 1996, π. 454.

63. Μαρτυρίες περί της μνήμης του αγίου Γρηγορίου Παλαμά στο Άγιον Όρος, Κληρονομία 28 (1996) 9-30.

64. Κανόνες και Διατάξεις περί του Βαπτίσματος. Επισκόπηση της Παραδόσεως. Το άγιον Βάπτισμα (εισηγήσεις, πορίσματα, χρονικό, εισηγήσεις ιερατικού συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Δράμας), Δράμα 1996, 51 - 54.

65. Ο Νομοκάνων Θεοκλήτου Καρατζά του Καυσοκαλυβίτη: Η επίτομη μορφή, εκδ. Δεδούση, Θεσσαλονίκη 1996, 237.

66. Αναφορές του Νίκωνος Μαυρορείτη στον πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Φώτιο. Μνήμη Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου και Μεγάλου Φωτίου Αρχιεπισκόπων Θεσσαλονίκης, Κληρονομία (1996) 649 - 669.

67. Λειτουργικοκανονικές διατάξεις στον νομοκάνονα Μ. Λαύρας Κ14 (1301), Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, τόμ. 4, 73 - 30.

68. Χειρόγραφα νεομαρτυρολογικά κείμενα στη βιβλιοθήκη του Κυριακού της σκήτης της Αγίας Άννας, Θεολογία 6 (1995) 471 - 479.

69. Τα έργα του Συμεών Θεσσαλονίκης ως πηγή των νομοκανονικών συλλογών της Τουρκοκρατίας: Χριστιανική Θεσσαλονίκη. Οθωμανική περίοδος 1430 - 1912 Α', Θεσσαλονίκη 1993, 81 - 112.

70. Αποσπάσματα αγνώστου αγιορειτικού Τυπικού στο ανθολόγιο: Ερμηνείαι των εντολών του Κυρίου, Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, τόμ.1, 327 - 329.

71. Νίκων Μαυρορείτης. Βίος – συγγραφικό έργο – κανονική διδασκαλία, Θεσσαλονίκη 1991, π. 318.

72. Τα Τυπικά του Αγίου Όρους και της Κοσμοσώτειρας. Ομοιότητες και ιδιαιτερότητες, Θρακική Επετηρίδα (1991) 186 - 207.

73. Εξαρτήσεις των έργων του πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου Γ'(1757) από το χφ Σινά (441), Κληρονομία 18 (1983) 281 - 288.

B. Διαδικτυακές αναρτήσεις – επιστημονικά άρθρα

1. Η Αντιόχεια των σεισμών (2023), <https://orthodoxia.info/news/antiocheia-ton-seismon/>

2. Ο Τίμιος Σταυρός: Ιερό και πολιτικό σύμβολο των Βυζαντινών (2022), <https://orthodoxia.info/news/o-timios-stayros-iero-politiko-sym/>

3. Η Πασχάλιος ακολουθία μέσα από πληροφορίες κανονικών πηγών (2021), <https://orthodoxia.info/news/paschalios-akoloythia-mesa-plirof/>

4. Θεία Κοινωνία: Εκκλησιαστική οικονομία σε καιρό πανδημίας (2021), <https://orthodoxia.info/news/theia-koinonia-ekklisiastiki-oikonom/>

5. Νικοδημικές ερμηνείες και επιλεκτικές παρερμηνείες για την αποδοχή των αιρετικών, <https://orthodoxia.info/news/nikodimikes-ermineies-epilektik/>

6. Γνώριζε η βυζαντινή περιφέρεια κανονικό δίκαιο; (2020), <https://orthodoxia.info/news/%ce%b3%ce%bd%cf%8e%cf%81%ce%b9%ce%b6%ce%b5-%ce%b7->

[%ce%b2%cf%85%ce%b6%ce%b1%ce%bd%cf%84%ce%b9%ce%bd%ce%ae-%cf%80%ce%b5%cf%81%ce%b9%cf%86%ce%ad%cf%81%ce%b5%ce%b9%ce%b1-%ce%ba%ce%b1%ce%bd%ce%bf%ce%bd/](https://orthodoxia.info/news/%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7-%cf%83%cf%8d%ce%bd%ce%bf%ce%b4%ce%bf-%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%ba%cf%81%ce%ae%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b1%cf%85%cf%84%ce%bf%ce%ba%ce%b5%cf%86%ce%b1/)

7. Από τη Σύνοδο της Κρήτης στην Αυτοκεφαλία της εν Ουκρανία Εκκλησίας (2019), <https://orthodoxia.info/news/%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7-%cf%83%cf%8d%ce%bd%ce%bf%ce%b4%ce%bf-%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%ba%cf%81%ce%ae%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b1%cf%85%cf%84%ce%bf%ce%ba%ce%b5%cf%86%ce%b1/>

8. Η μη αναχειροτονία κατά τη διαχρονική συνείδηση της Εκκλησίας (2019), <https://orthodoxia.info/news/%ce%b7-%ce%bc%ce%b7-%ce%b1%ce%bd%ce%b1%cf%87%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%bf%cf%84%ce%bf%ce%bd%ce%af%ce%b1-%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%ac-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%87%cf%81%ce%bf%ce%bd%ce%b9%ce%ba/>

9. Παραλειπόμενα από τη σύνταξη του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας Κύπρου (2022), <https://www.alphanews.live/cyprus/paraleipomena-apo-ti-syntaxi-toy-katastatikoy-harti-tis-ekklisias-kyproy>

10. Πτυχές που αποσιωπήθηκαν στο δημόσιο διάλογο περί της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου (2016), <https://www.pemptousia.gr/2016/12/ptiches-pou-aposiopithikan-sto-dimosio-dialogo-peri-tis-agias-megalis-sinodou/>

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΩΝ

1. Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας, Βαρθολομαίω τω Οικουμενικώ, Ευλαβικόν αφιέρωμα της πανσέπτου Ιεραρχίας του Θρόνου επί τη τριακονταετηρίδι της πατριαρχείας αυτού, Sydney 2021, σελ. 653.

2. Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα. Πρακτικά 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Ορθοδόξου Θεολογίας, (Θεσσαλονίκη, 21 – 25 Μαΐου 2018), Θεσσαλονίκη 2021, τ. Α' (Greek Contributions), p. 717, τ. Β', (Greek Contributions), p. 430 (Co-editor. Prologue, vol. Α', σελ. 9-12).

3. Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου, «Πολιτιστική Ακαδημία Άγιος Επιφάνιος», Κυπριακή Αγιολογία. Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου, (Παραλίμνι 13 – 15 Φεβρουαρίου 2014), Αγία Νάπα - Παραλίμνι 2021, σελ. 763 (co-editors: Χριστίνα Κάκκουρα, Πρωτ. Χριστόδουλο Χριστοδούλου, π. Νικόλαο Παπαντωνίου).

4. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. Ι', Εορταστικοί Λόγοι, εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Π Σωτηρούδης – Αλεξάνδρα Σακελλαρίδου - Σωτηρούδη, Πάφος – Κύπρος 2021, σελ. 471 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

5. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. Ζ', Βίβλος των Κατηγήσεων Β', εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Β. Κ. Κατσαρός, σχόλια Π. Υφαντής, Πάφος – Κύπρος 2021, σελ. 413 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

6. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. ΣΤ΄, Βίβλος των Κατηχήσεων Α΄, εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Β. Κ. Κατσαρός, σχόλια Π. Υφαντής, Πάφος – Κύπρος 2021, σελ. 397 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

7. Αγία Γραφή και Πολιτισμός. Τιμητικός τόμος στον Ομότιμο Καθηγητή Χρήστο Κ. Οικονόμου, (συνεπιμέλεια: Συμεών Πασχαλίδη, Παναγιώτη Σκαλτσή, Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Απόστολο Κραλίδη, Αθανάσιο Παπαρνάκη και Δημοσθένη Κακλαμάνο), Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου, Θεσσαλονίκη – Λευκωσία 2020.

8. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. Γ΄, Πεντηκοντακέφαλον, εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Π. Σωτηρούδης, σχόλια Π. Υφαντής, Πάφος – Κύπρος 2020, σελ. 423 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

9. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. Β΄, Ερμηνεία του Ψαλτήρος και των Ωδών, εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Θ. Ε. Δετοράκης, σχόλια Ψαλτήρος Ι. Λ. Γαλάνης και σχόλια Ωδών Θ. Ε. Δετοράκης, μέρος Β΄, Πάφος – Κύπρος 2018, σελ. 421 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

10. Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Συγγράμματα, τ. Α΄, Ερμηνεία του Ψαλτήρος και των Ωδών, εισαγωγή – κείμενο – μετάφραση, Θ. Ε. Δετοράκης, σχόλια Ι. Λ. Γαλάνης, μέρος Α΄, Πάφος – Κύπρος 2018, σελ. 434 (συνεπιμέλεια: Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας).

11. Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου, «Πολιτιστική Ακαδημία Άγιος Επιφάνιος», Κυπριακή Αγιολογία. Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου, (Παραλίμνι 9 – 12 10 Φεβρουαρίου 2012), Αγία Νάπα - Παραλίμνι 2015, σελ. 590 (συνεπιμέλεια: π. Χρυσόστομος Νάσσης).

12. Εκκλησία της Κύπρου, Τυπικαί διατάξεις των ιερών ακολουθιών και διοικητική συγκρότησις της Εκκλησίας Κύπρου και των λοιπών ορθοδόξων Εκκλησιών των ετών 2012, 2013, 2014, 2015, 2016. Επιμέλεια και διορθώσεις: Θ. Ξ. Γιάγκου, Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας και Πρωτ. Χρυσόστομος Νάσσης.

13. Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου, «Πολιτιστική Ακαδημία Άγιος Επιφάνιος», Άγιος Επιφάνιος Κωνσταντίας Πατήρ και Διδάσκαλος της Ορθόδοξου Καθολικής Εκκλησίας, Πρακτικά Συνεδρίου (Παραλίμνι 8 – 11 Μαΐου 2009), Παραλίμνι 2012, σελ. 628 (co-editor: π. Χρυσόστομος Νάσσης).

14. Παντελεήμων Ροδόπουλος, Μελέται Β΄. Νομοκανονικά – Ιστορικοκανονικά κ. άλ., Θεσσαλονίκη 2008, p. 468 (συνεπιμέλεια: Γ. Γκαβαρδίνια and Π. Παναγιωτόπουλο).

15. Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου, Εκκλησία Κύπρου 2000 χρόνια χριστιανισμού. Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου, (Λευκωσία 9 – 11 Ιουνίου 2000), Λευκωσία 2002, σελ. 461.

16. Ο Νεομάρτυς Θεόδωρος ο Βυζάντιος, Πολιούχος Μυτιλήνης, Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου (17 – 19 Φεβρουαρίου 1998), Μυτιλήνη 2000, σελ. 562.

17. Παντελεήμων Ροδόπουλος, Μελέται Α΄. Κανονικά – Ποιμαντικά – Λειτουργικά – Οικουμενικά – Διάφορα, Θεσσαλονίκη 1993, σελ. 743.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αναπληρωτής Ακαδημαϊκός Σύμβουλος του Ερευνητικού Προγράμματος: «*«Η Σύνταξη Τραπεζούντας του Τυπικού του Αγίου Σάββα. Χειρόγραφη παράδοση, κριτική θεώρηση και ψηφιακή τεκμηρίωση (MIS 5047895)»*». 14.04.2020–13.07.2021. Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση». ΠΡΑΞΗ: «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές-κύκλος Β'» (Κωδ. ΕΔΒΜ103).

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. Της Θεολογικής Σχολής ΑΘΠ για το Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Το κοινωνικό ήθος της Εκκλησίας, 2023.
2. Της Θεολογικής Σχολής ΑΘΠ για το Διεθνές Συνέδριο με θεματική: Βαρθολομαίος, Ο Οικουμενικός. 30 χρόνια Πατριαρχίας, 2022.
3. Του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών με θεματική: Ορθοδοξία και Οικουμένη των ετών 2016, 2017, 2018 και 2019.
4. Της Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ για το 8ο Συνέδριο Ορθόδοξου Θεολογίας με θεματική: Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας. Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα, 2018.
5. Της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου στο συνέδριο με θεματική: Η λειτουργική παράδοση, Λεμεσός 2016.
6. Της ίδιας Μητροπόλεως με θέμα: Επιφάνιος Κωνσταντίας. Πατήρ και Διδάσκαλος της Εκκλησίας, 2009.
7. Της Αγιορετικής Εστίας Θεσσαλονίκης το Δ' Επιστημονικό Συνέδριο με θεματική: Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης και η εποχή του. 200 χρόνια από την κοίμησή του, 2009.
8. Της Ιεράς Μητροπόλεως Κωνσταντίας – Αμμοχώστου με τη γενική θεματική Αγιολογία Κύπρου. Συνέδρια των ετών 2012, 2014, 2016, 2018, 2020 και 2022.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Άρχοντας Διδάσκαλος της Εκκλησίας της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.
- Επί τιμή Πρόεδρος του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Βυζαντινών και Μεσαιωνικών Σπουδών της Βυζαντινολογικής Εταιρείας Κύπρου, Λευκωσία 2019.